

František Palacký

Český historik, politik a spisovatel. Narodil se 14. 6. 1798 do evangelické rodiny v Hodslavicích na Valašsku a zemřel v Praze 26. 6. 1876 a byl pohřben v Lobkovicích.

Život:

Studium:

1807-1809 zámecká škola v Kunvaldu u Nového Jičína

1809-1812 latinská škola v Trenčíně

1812-1818 evangelické lyceum v Prešpurku (dnes Bratislava)

1819 do roku 1823 působí jako vychovatel v uherských šlechtických rodinách. V roce 1820 odchází i se svými studenty do Vídně

1823 odchází do Prahy, kde kontaktuje J. Jungmanna a J. Dobrovského a setkává se s českými vlastenci. Je zaměstnán u Šternberků jako archivář.

1827 se výhodně oženil s Terezií Měchurovou a ve stejném roce začíná vydávat muzejní časopisy.

1829 vytvářel projekt encyklopedické edice, který ale nevyšel. Z tohoto pokusu však vzniká Matice česká

1838 se oficiálně stává stavovským historiografem a o několik let později působil jako jednatel českého muzea

1848 vstupuje do politiky poté, co byl zvolen do Svatováclavského výboru. Později se však ze strachu z policie stahuje do ústraní.

V letech 1867 až 1879 spolupracuje na Riegerově slovníku naučném.

1868 byl při pokládání základního kamene Národního divadla

V závěru života je zvolen prezidentem Královské české společnosti nauk

Politika:

Byl liberální austroslavista. Zastával vizi federativního svazku autonomních států v rámci rakouské monarchie. Avšak, po rakousko-uherském vyrovnání, které znamenalo nadvládu dvou států monarchie nad ostatními, se snažil najít pomoc v zahraničí (např. Rusko), neúspěšně. Odchází tedy do ústraní a uplatňuje tzv. pasivní rezistenci.

Historie:

Palacký je považován za zakladatele moderního českého dějepisectví a jeho metody se využívají dodnes. Věřil, že studium národních dějin je podmínka pravého vlastenectví a také, že tímto národu nejvíce prospěje. Většinu času tedy trávil cestováním po evropských archivech (např. Řím, Vídeň, Drážďany, Benátky, Florencie, Lipsko, Berlín) a studiem pramenů. Vrchol českých dějin viděl v husitství, které tvořilo páteř jeho práce a které si částečně romantizoval.

Dílo:

Stručné dějiny Prahy (Skizze einer Geschichte von Prag)

Archiv český (soubor historických pramenů, vícedílný, od roku 1840)

Staří letopiscové čeští od roku 1378 do roku 1527

Mezi jeho nejvýznamnější díla patří:

Geschichte von Böhmen: 1836-1867

3 díly: do 1198, 1198-1306, 1306-1378

bylo vydáno s podporou českých stavů, pracoval jako oficiální stavovský historiograf

do roku 1848 vychází jako německý originál, později vychází pouze jako překlad Dějin národa českého v Čechách a na Moravě

Dějiny národa českého v Čechách a na Moravě:

5 dílů:

1. díl (do roku 1125), vychází roku 1848
2. díl (1125-1403)
3. díl (1403-1439)
4. díl (1439-1471)
5. díl (1471-1526), poslední díl vychází roku 1876

18 knih

Vychází s podporou Matice české

Český národní výbor požadoval, aby bylo dílo vydáváno primárně česky, to však Palacký odmítl a pokračoval v češtině, do němčiny pouze překládal Geschichte von Böhmen

V tomto díle se snažil posílit národní sebevědomí a ducha. Za nejvýznamnější epochu v dějinách považuje husitství (Jan Žižka - hrdina Slovanů). Boj o pozici Slovanů ve světě a proti germanismu. Souboj germánských a slovanských principů nepovažuje za negativní, ale jako podnět k dějinnému a kulturnímu vývoji.

Své dílo přepisoval a doplňoval až do své smrti

Chtěl pokračovat až k roku 1627, ale kvůli potížím s vydáváním a cenzurou to však nestihl

Literatura:

Kořalka, Jiří: František Palacký, Praha 1998.

Štaif, Jiří: Historici, dějiny a společnost část 1., Praha 1997.

Štaif, Jiří: Historici, dějiny a společnost část 2., Praha 1997.